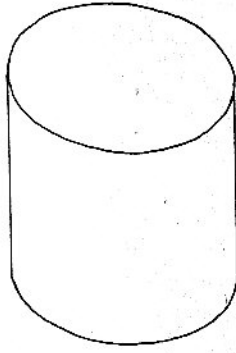
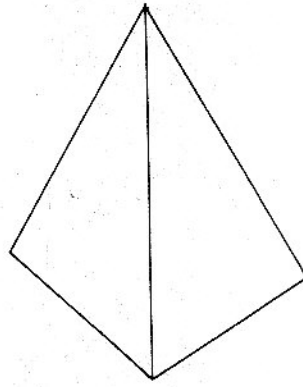

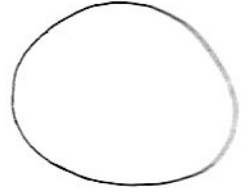
négyzetghasáb

henger

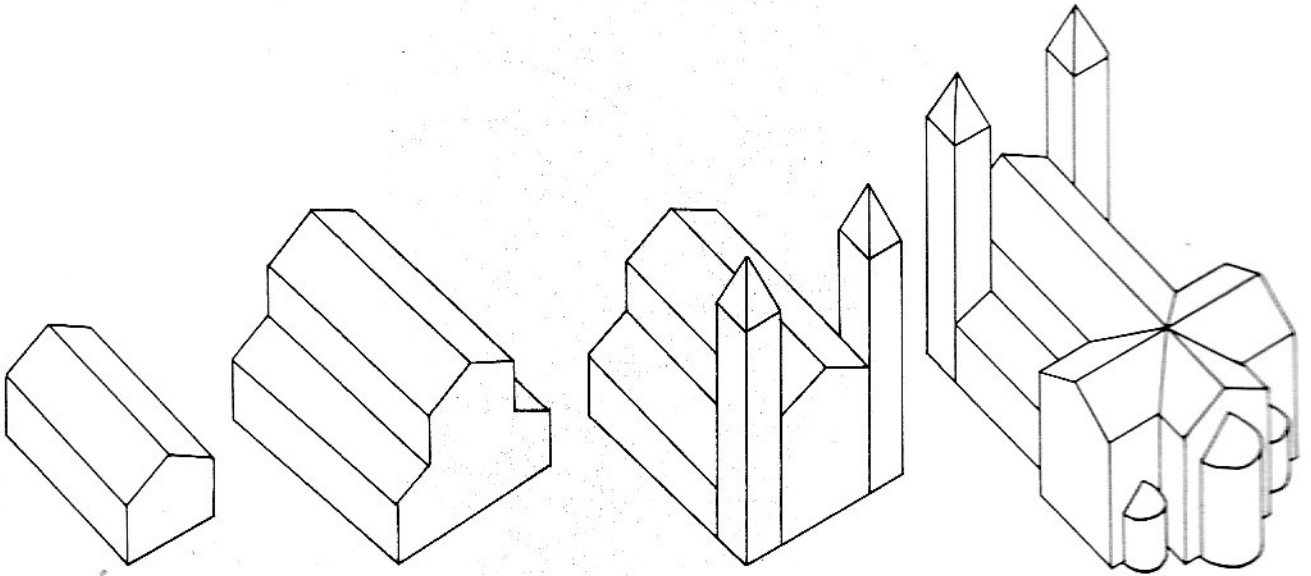

gúla

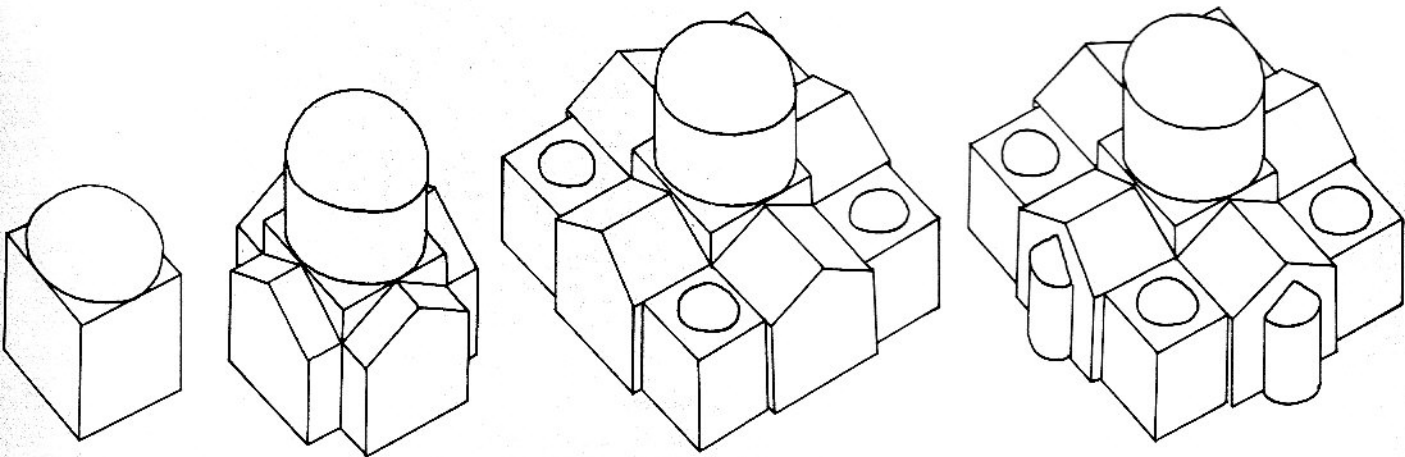

gömb

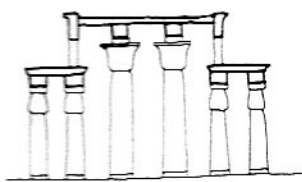
3. ábra. Egyszerű tömegek

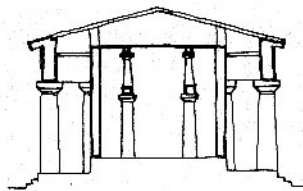
4. ábra. Hosszirányú összetett terek és tömegek fejlődése

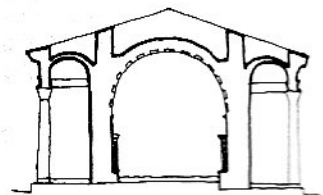
5. ábra. Összetett központos terek és tömegek fejlődése

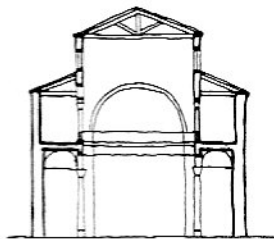
1

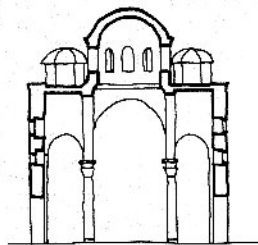
2

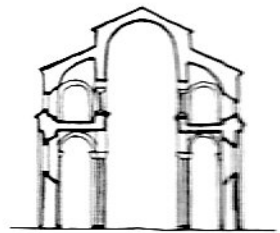
3

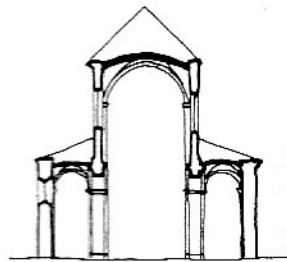
4

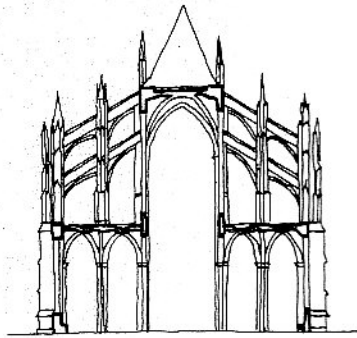
5

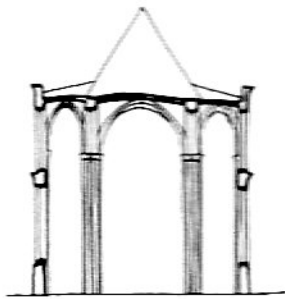
6

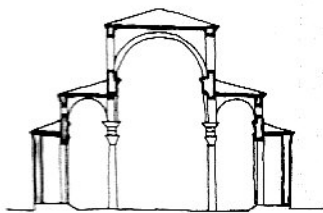
7

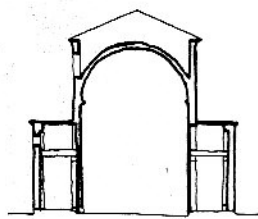
8

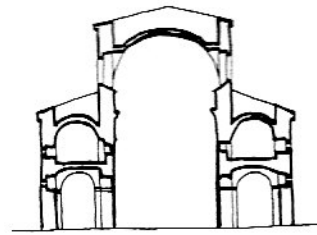
9

10

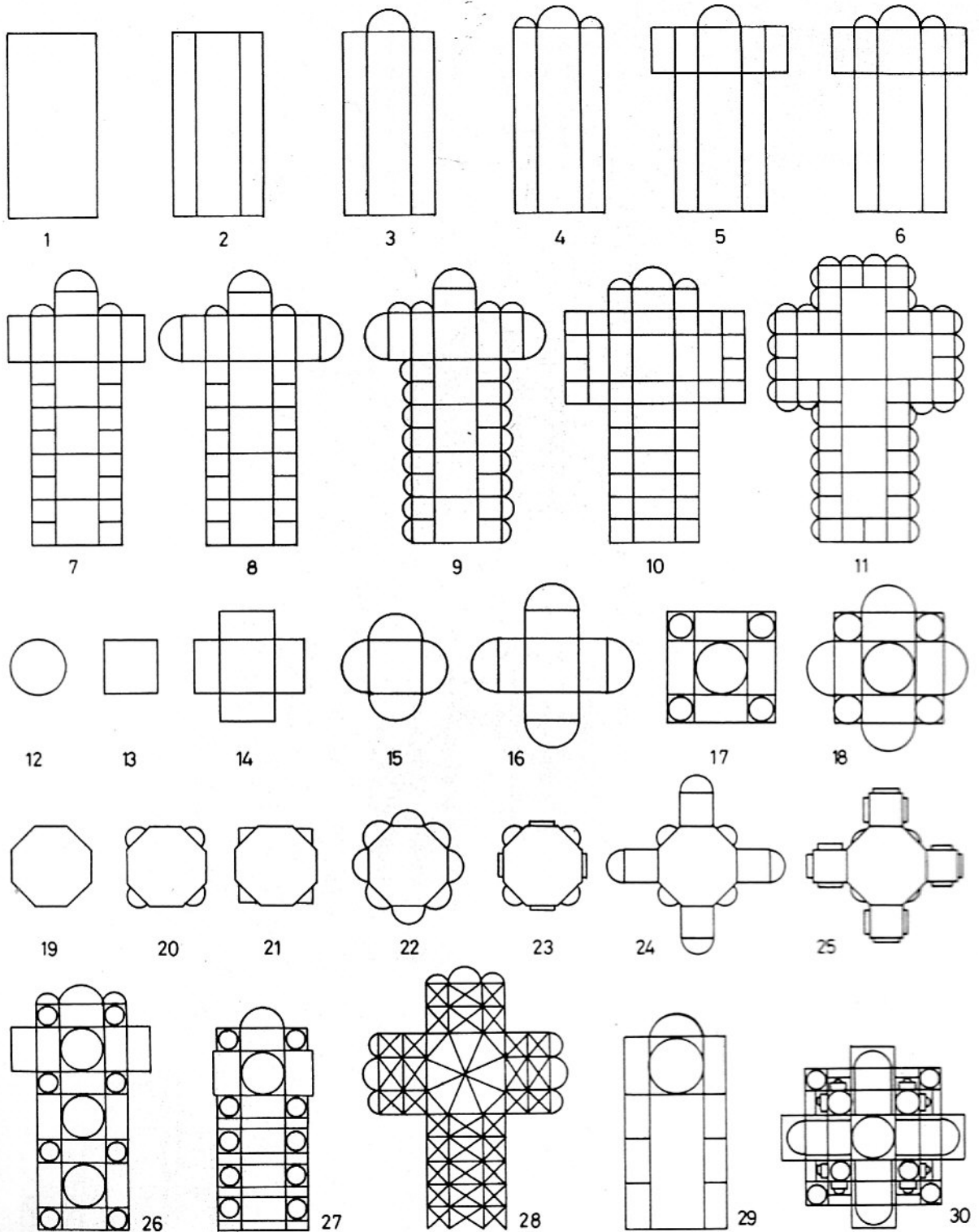
11

12

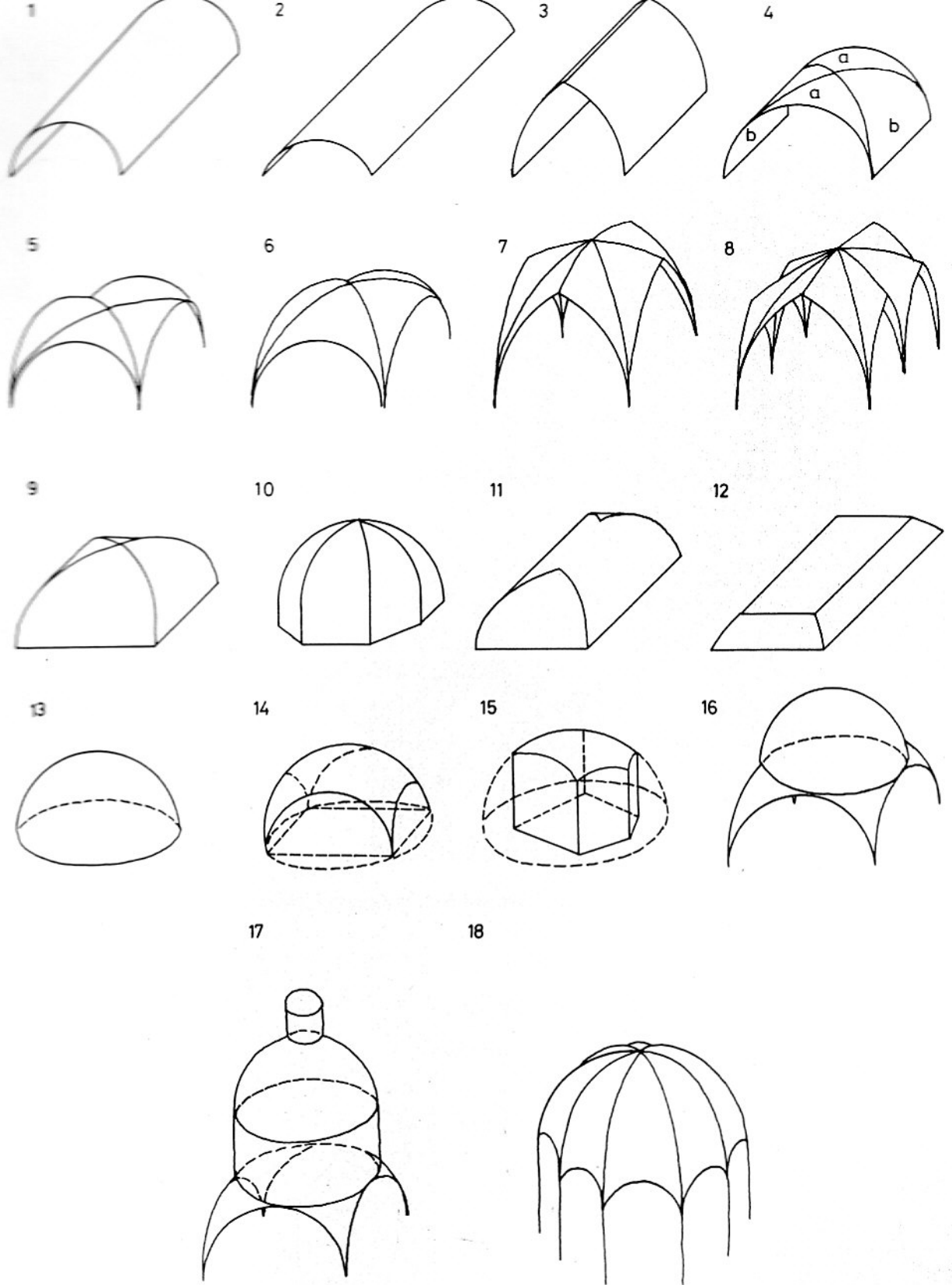
2. ábra. Térrendszerek főbb felépítési típusai

1. egyiptomi hiposztül csarnok; 2. három hajóra osztott terű (cellájú), oszlopfolyosóval övezett (peripterosz) görög templom; 3. dongaboltozattal fedett terű és oldalfolyosójú római templom; 4. háromhajós bazilika nyitott fedélszékkal, a boltozott oldalhajó fölött karzattal; 5. kilencosztású tér, dongaboltozatos keresztoszárakkal, félgömb boltozatos középtérrel és sarokterekkel; 6. háromhajós román stílusú bazilika dongaboltozatos főhajóval, az oldalhajók fölött féldongaboltozatokkal fedett karzatokkal; 7. háromhajós román stílusú bazilika keresztboltozatos hajókkal; 8. öthajós gótikus bazilika keresztboltozatokkal lefedett hajókkal; 9. háromhajós gótikus csarnoktemplom; 10. háromhajós reneszánsz bazilika síklefedésű főhajóval, keresztboltozatos oldalhajókkal síklefedésű oldalkápolnákkal; 11. dongaboltozatos főhajó, harántdongákkal lefedett kápolnasorokkal közrefogva; 12. háromhajós román stílusú bazilika dongaboltozatos főhajóval, dongaboltozatos karzatú oldalhajókkal

1. ábra. Térrendszerek főbb alaprajzi típusai

- 1.-11. hosszirányú terek: 1. egyszerű, osztatlan, bővítés nélküli tér; 2. összetett, ill. osztott háromhajós tér; 3.-11. bővített, összetett, ill. osztott terek; 3. háromhajós tér, félkörös fülkével (apszissal) záródó főhajóval; 4. ua., de az oldalhajók is apszissal lezárva; 5. háromhajós, kereszthajós tér egy apszissal; 6. ua. három apszissal; 7. ua., megnyújtott főhajóval, négyzetes (kereszt)boltszakaszokra osztott hajókkal (ún. kötött rendszer); 8. ua., a kereszthajó végein apszisokkal; 9. ua., az oldalhajók és a kereszthajó boltszakaszai apszisokkal bővítve; 10. háromhajós hosszaház háromhajós keresztházzal, a főhajóban az oldalhajókéval azonos szélességű boltszakaszokkal; 11. ua., az oldalhajók boltszakaszai apszisokkal bővítve; 12.-25. központos terek: 12. egyszerű kör alaprajzú tér; 13. egyszerű négyzet alaprajzú tér; 14. görögkereszt alaprajzú tér; 15.-16. apszisokkal bővített négyzet, ill. görögkereszt alaprajzú tér; 17. kilencosztású tér; 18. ua. apszisokkal záródó keresztzárakkal; 19.-25. nyolcszög alaprajzú tér (oktagon) és bővített változatai; 26.-30. Hosszirányú és központos terek kombinációi: 26. kilencosztású terek sorozata; 27. kilencosztású tér hosszaházzal; 28. háromhajós keresztház bazilika hangsúlyos központos négyzettel; 29. háromhajós hosszaház központos négyzettel; 30. többszörösen bővített kilencosztású tér

6. ábra. Boltozatok

1-3. dongaboltozatok félkör-, szegmens- és csúcsívvel; 4. dongafelület részei: a) süvegek; b) vaknegyedek; 5-8. keresztboltozatok: 5. római; 6. román; 7. gótikus; 8. hatsüveges; 9-10. kolostorboltozatok; 11. teknőboltozat; 12. tükörboltozat; 13-17. gömbfelületű boltozatok: 13. félgömbboltozat; 14. függőkúpola vagy csehboltozat; 15. csehsüveg boltozat; 16. csegelyes gömbboltozat; 17. csegelyes tamburos gömbboltozat laternával; 18. cikkelyes boltozat